

Uchwała nr 102/2013
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z dnia 9 października 2013 r.

w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały Rady Miejskiej w Międzyzlesiu nr XXXI/165/2013
z dnia 17 września 2013 r. w sprawie zróżnicowania stawek opłat za gospodarowanie
odpadami komunalnymi

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz.U. z 2012 r. poz. 1113) oraz art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz.U. z 2013 r. poz. 594, z późn. zm.), Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu

stwierdza nieważność

uchwały Rady Miejskiej w Międzyzlesiu nr XXXI/165/2013 z dnia 17 września 2013 r. w sprawie zróżnicowania stawek opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi — wobec istotnego naruszenia art. 6k ust. 4 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity: Dz.U. z 2012 r. poz. 391, z późn. zm.).

Uzasadnienie

Uchwała Rady Miejskiej w Międzyzlesiu nr XXXI/165/2013 z dnia 17 września 2013 r. w sprawie zróżnicowania stawek opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu — Zespołu w Wałbrzychu — 2 października 2013 roku.

Jako podstawę prawną uchwały wskazano art. 18 ust. 2 pkt 15 i art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym oraz art. 6k ust. 4 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity: Dz.U. z 2012 r. poz. 391, z późn. zm.), zwanej dalej „u.p.cz.”.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu badając przedmiotową uchwałę stwierdziło, co następuje:

W § 1 uchwały Rada Miejska w Międzyzlesiu postanowiła, że „W opłatach za gospodarowanie odpadami komunalnymi ustalanych na podstawie § 3 uchwały Rady Miejskiej w Międzyzlesiu Nr XXV/127/2012 z dnia 28 grudnia 2012 r. w sprawie metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wysokości tej opłaty, wprowadza się różnicowane stawki opłat w zależności od liczby mieszkańców zamieszkujących na danej nieruchomości w ten sposób, że:

1. W przypadku nieruchomości zamieszkałych przez osoby tworzące jedno gospodarstwo domowe, wychowujące więcej niż 2 (dwoje) dzieci w wieku do 18 roku życia:
  - opłata na 3 (trzecie) dziecko wynosi 50% opłaty,
  - opłata na 4 (czwarte) i następne dziecko wynosi 1 zł/osoba/miesiąc”.

Powołany zapis w § 1 przedmiotowej uchwały w sposób istotny narusza art. 6k ust. 4 u.p.cz., w myśl którego rada gminy określając warunki opłat zgodnie z metodą, o której mowa w art. 6j ust. 1 i 2, może różnicować stawki opłat, wprowadzać zwolnienia przedmiotowe, ustanawiać dopłaty dla właścicieli nieruchomości, o których mowa w art. 6c ust. 1, spełniających ustalone przez nią kryteria lub określić szczegółowo zasady ustalania tych opłat. Z kolei zgodnie z art. 6j ust. 2a u.p.cz. rada gminy może zróżnicować stawki opłaty w zależności od powierzchni lokalu mieszkalnego, liczby mieszkańców zamieszkujących nieruchomość, odbierania odpadów z terenów wiejskich lub miejskich, a także od rodzaju zabudowy. Ustawa nie przewiduje jednak różnicowania stawek w zależności od wieku mieszkańców nieruchomości, ich sytuacji prawnej lub majątkowej, czy innych cech wyróżniających mieszkańców danej nieruchomości spośród ogółu mieszkańców gminy (np. dzieci lub osoby dorosłe).

W ocenie Kolegium Rada Miejska w Międzyzlesiu wprowadzając zróżnicowane stawki na trzecie, czwarte i następne dziecko w wieku do 18 roku życia, wprowadziła w istocie ulgę, do czego na mocy art. 6k ust. 4 u.p.cz. nie była uprawniona.

Zgodnie z art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483, z późn. zm.) organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Jak podkreślił Trybunał Konstytucyjny, z art. 7 Konstytucji wynika „obowiązek działania zgodnie z obowiązującymi przepisami kompetencyjnymi”, co oznacza nakaz „interpretacji przepisów kompetencyjnych w sposób ścisły i z odrzuceniem w odniesieniu do organów władzy publicznej zasady: co nie jest zakazane, jest dozwolone” (wyrok z dnia 27 maja 2002 r. sygn. akt K.20/01, OTK-A 2002/3/34). W myśl art. 94 Konstytucji organy samorządu terytorialnego mogą ustanawiać akty prawa miejscowego na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie. W związku z powyższym organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może wprowadzać w akcie prawa miejscowego zapisów wykraczających poza granice upoważnienia ustawowego.

Kolegium wskazuje również, iż określenie stawki procentowo nie może być uznane za ustalenie stawki opłaty. Zgodnie z art. 6k ust. 1 pkt 1 u.p.cz. rada gminy w drodze uchwały ustala stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy. Z cytowanego przepisu wynika, że organ stanowiący jest zobowiązany do ustalenia stawki opłaty poprzez wskazanie kwotowo tej stawki. Intencją ustawodawcy było, aby to organ stanowiący gminy określił stawkę opłaty, nie przerzucając tego obowiązku na właściciela nieruchomości, który zobowiązany byłby do jej obliczenia. Określenie stawki opłaty procentowo powoduje, że osoba obowiązana do jej ponoszenia nie ma pełnej wiedzy, jakie zobowiązanie musi ponieść. Powyższe rodzi niebezpieczeństwo uiszczenia opłat w wysokościach innych niż wynika to z woli organu stanowiącego, wyrażonej uchwałą, gdyż naliczenia wysokości opłaty musieliby dokonywać właściciele nieruchomości.

Ponadto w § 2 uchwały Rada Miejska ustaliła, że „Decyzję o udzieleniu ulgi podejmuje Burmistrz Miasta i Gminy Międzyzlesie na wniosek uprawnionego właściciela nieruchomości, wydając decyzję ustalającą wysokość należnej opłaty za odbiór odpadów komunalnych. Wniosek zawierać powinien informacje i dokumenty potwierdzające posiadanie uprawnień do skorzystania z ulgi. Właściciel nieruchomości korzystający z ulgi obowiązany jest do każdorazowego poinformowania Burmistrza Miasta i Gminy Międzyzlesie o zmianach mających wpływ na warunki uprawniające do ulgi.”

Kolegium wskazuje, iż sposób ustalania wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi przyjęty w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach opiera się na obowiązku właściciela nieruchomości samodzielnego obliczenia wysokości opłaty i przedstawienia wysokości tej opłaty w deklaracji. Złożenie poprawnej deklaracji powoduje, że nie jest potrzebne, ani możliwe wydanie decyzji administracyjnej o wysokości opłaty. Wynika to z art. 60 tej ustawy, który przewiduje wydanie decyzji tylko w razie niezłożenia deklaracji lub uzasadnionych wątpliwości co do zawartych w niej danych.

Uwzględniając powyższe, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu orzekło jak w sentencji uchwały.

Na niniejszą uchwałę Radzie Miejskiej w Międzyzlesiu przysługuje skarga, którą wnosi się do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu, ul. Świętego Mikołaja 78/79, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w terminie 30 dni od daty doręczenia niniejszej uchwały.

Przewodnicząca Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej
we Wrocławiu

Lucyna Hanus